

PÁSZTORLEVÉL

a Pozsonyi Székesegyház
és a Pozsonyi Érsekség védőszentjének,

SZENT MÁRTON

ünnepének alkalmából, az Úr 2012. évében

Drága testvéreim,

Szent Márton ünnepe alkalmából szólok hozzátok, aki pozsonyi székesegyházunk és érsekségünk védőszentje. Tudatosítva Isten jelenlétét és irántunk való szeretetét, alkossunk lelki közösséget, vegyük szemügyre és elemezzük együtt, az imént hallott szentírás részletet.

Az első olvasmányban, a Királyok első könyvében és az evangéliumban is olyan nőkről hallottunk, akik Isten Igéjének tanúsága szerint, komoly figyelmet érdemelnek meg. Nem kaptunk teljes információt életük részleteiről, az első tudjuk, hogy Carefta városából származott és volt egy fia, az evangéliumban említett másik nőről azt hallottuk, hogy eljött a templomba.

Mindkét nőt, azonban, számos tényező köti össze. A társadalmi réteget illetően egyforma szinten vannak, ugyanis elvesztették férjüket és özvegyként élnek. Az özvegyi állapot abban a korban amikor éltek, azt jelentette, hogy a szegények közé sorolták őket, mert hiányzott az emberi, társadalmi és anyagi támogatás a férjük részéről, és az akkori időben ezen veszteségeknek súlyosabb volt a következménye a mai viszonyokhoz képest.

A Szentírás azonban mindkét özvegyet úgy jellemzi, mint akik nagy érzékenységről, bölcsességről és lelki erőről tesznek tanúságot, és egy adott élethelyzetben meglepő döntést képesek hozni.

Az első olvasmányban említett careftai özvegy, annak ellenére, hogy szűkében van a lisztnek és az olajnak, tulajdonképpen az utolsó adag lenne a maga és a fia számára, képes megosztani Illés prófétával. A másik özvegy, akiről az evangéliumban hallottunk, a templom perselyébe a napi megélhetésének árát adományozta.

Tudatosítjuk, hogy nem cselekednek az általános gondolkodásmód szerint, amikor az első helyen a saját személyünk, és érdekünk áll. Amikor rákérdezzük cselekvésük okára, figyeljük meg helyzetük kiindulópontját. Mindkét nő bensőjében nyugodt, elfogadta nehéz élet körülményét, nincs tele önsajnálattal és keserűséggel

mások iránt, szerényen éli életét és nehéz helyzete ellenére nagylelkűségre és belső szabadságra tesz szert, amely minket zavarba ejt, és első pillantásra úgy tűnik, hogy ez nehezen megvalósítható. Arra a különbségre tanítanak minket, hogy mi múlandó, és mi az állandó. Mindkettő mélyen meg van győződve arról, hogy Isten törődik velük, gondjukat viseli. Ezért amikor figyeljük őket, egyrészt azt látjuk, hogy fizikai szegénységben és a társadalmi kiszolgáltatottságban élnek, másrészt viszont nagy szellemi kultúráról tesznek tanúbizonyságot, megvan a képességük olyat meglátni, ami nem látható természetes emberi látással, mert az emberi szem csupán fizikai látásmóddal nem képes megkülönböztetni azt, mi a múlandó és mi az, ami igazán megmarad, tudniillik, hogy meglássa azt, Isten közel van, és hogy Isten törődik velünk.

Aranyszájú Szent János így jellemezte az evangéliumi részletben szereplő özvegyet: "Senkinek sem kell kétségbeesni. Mennyei dolgokat nem lehet pénzzel megszerezni... Ha a pénzzel meg lehetne szerezni, az a nő, aki két kis érmét adományozott, nem kapott volna nagy dolgot cserébe." (*Aranyszájú Szent János, Omelia sulla Lettera ai Filippesi 15, 3.*) [...] Nem a pénz mennyiségének volt értelme, hanem a lélek gazdagságának. Ha növeled gazdagságod mennyiségét, belső szegénységed nagy lehet, ha erősíted Isten iránti kapcsolatodat, meglátod a kitűnő lélek tömérdek gazdagságát. (Vö. *Aranyszájú Szent János, Omelia sul beato Filogonio 6, 2.*)

Pozsonyi főegyházmegyénk és székesegyházunk védőszentjének ókori életrajzában Sulpicius Severus megemlíti egy eseményt, amikor Szent Márton átkelt az Alpokon, letévedt az útról, és tolvajok támadták meg. Egyikük meg akarta ölni őt, felkapta a baltát, hogy halálos csapást mérjen rá, de a másikkal a keze megállította. Végül Mártont megkötözték, egynek pedig parancsba adták, hogy őrizze őt. Az elvitte őt egy távolabbi helyre, és megkérdezte Mártont, hogy fél-e. Márton teljesen nyíltan és habozás nélkül azt mondta, hogy még soha nem volt annyira mentes a félelemtől, mert tudja, hogy az Úr kegyelme vele van, különösen a nehéz helyzetekben. Sőt, hogy ő sajnálja őrzőjét. Az ugyanis nem érdemli meg Krisztus irgalmát, mert lopással foglalkozik. És elkezdett vele az evangéliumról beszélni, miközben a tolvajnak Isten szavát hirdette. Az életrajzíró a következőképpel folytatja: Miért kellene még szaporítanom a szót? A tolvaj hívó lett, elkísérte Mártont, hogy folytathassa megkezdett útját, és könyörgött neki, hogy imádkozzon érte az Úrhoz. És akkor híre ment, hogy ez az ember istenfélő lett, és mindezt tőle magától tudták meg. (Vö. *Sulpicius Severus, Vita Sancti Martini, 5.*)

Amikor az életrajz úgy mutatja be Szent Mártont, hogy nem félt a tolvajtól és a halál fenyegetettségétől, talán nem a belső szabadságról beszél, amely lehetővé tette számára, hogy lelki betekintése legyen Isten irgalmára és Isten jelenlétére? És amikor feljegyezte Szent Mártonról, miként figyelmeztette a tolvajt, hogy térjen meg, nem a

lelki kegyelemről beszél, mely által ténylegesen képes volt megkülönböztetni, mi a múlandó és mi a tartós Istennel való kapcsolatban? Patrónusunk ünnepe megadja nekünk a lehetőséget, hogy örvendezzünk életpéldáján, hogy kívánjunk egymásnak lelki megújulást az idén is, abban az értelemben, hogy erősödjön bennünk a szellemi kultúra, olyan látásképesség, amelyre a fizikai értelemben vett természetes emberi látás nem képes, hogy az Isten közel van, törődik velünk, hogy képesek legyünk megkülönböztetni, mi a múlandó, és mi az örök.

Arra kérlek benneteket, kedves testvéreim, hogy csendes személyes imában esedezzünk e cél érdekében, és fohászunkat anyagi irgalmasság cselekedetével is fejezzük ki, rászoruló testvéreink szükségletére, a Lőcsei Vakok és Gyengénlátók Általános Iskolája valamint a Pozsonyi Látássérültek Iskolája felszereltségére, speciális műszerek és segédeszközök vásárlására.

A mai vasárnap elhangzott Szentírás szövegeinek szellemében, és érsekségünk védőszentjének, Szent Márton közbenjárására közösen kérjük mindannyiunk számára, hogy fejlődjön képességünk Isten közelségének lelki meglátására és helyesen megtudjuk különböztetni és értékelni az embereket, eseményeket és minden más valóságot életünkben.

Mindnyájatoknak áldott vasárnapot kívánok Szent Márton ünnepén.

Áldjon meg benneteket a Mindenható Isten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

✠ Mons. Stanislav Zvolenský
pozsonyi érsek, metropolita